

Sygn. akt IV CZ 37/10

POSTANOWIENIE

Dnia 24 czerwca 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Irena Gromska-Szuster (sprawozdawca)

SSN Zbigniew Kwaśniewski

w sprawie z wniosku wierzycieli Gminy Miasta W., PKO BP Spółki Akcyjnej
w W., M. Banku Regionalnego SA w W., Skarbu Państwa - Urzędu Skarbowego w
W. i Urzędu Skarbowego w Ś.

przeciwko dłużnikowi Michałowi T.

przy udziale Haliny B. i nabywcy Janusza I.

o egzekucję świadczenia pieniężnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 24 czerwca 2010 r.,

zażalenia dłużnika

na postanowienie Sądu Okręgowego

z dnia 5 sierpnia 2008 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 5 sierpnia 2008 r. Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną dłużnika Michała T. od postanowienia tego Sądu z dnia 19 marca 2008 r. oddalającego zażalenie dłużnika na postanowienie Sądu pierwszej instancji z dnia 29 marca 2005 r. w przedmiocie przysądzenia prawa własności.

Sąd Okręgowy powołując się na art. 7 ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2005 r., Nr 13, poz. 98) i na art. 3 tej samej ustawy stwierdził, że w świetle tych regulacji w rozpoznawanej sprawie skarga kasacyjna jest niedopuszczalna, bowiem postanowienia Sądu zarówno pierwszej jak i drugiej instancji zapadły po dniu 6 lutego 2005 r., a więc po dacie, od której nastąpiła zmiana przepisu art. 767⁴ § 2 k.p.c. skutkująca niedopuszczalnością skargi kasacyjnej od wydanego przez sąd drugiej instancji postanowienia w postępowaniu egzekucyjnym.

Niezależnie od tego Sąd Okręgowy stwierdził także, iż skarga kasacyjna nie spełnia wymagania art. 398⁴ pkt 3 k.p.c., bowiem nie zawiera wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania.

W zażaleniu na powyższe postanowienie dłużnik zarzucił błędne wskazanie przez Sąd Okręgowy, że zmiana przepisu art. 767⁴ k.p.c. przez wykluczenie dopuszczalności skargi kasacyjnej nastąpiła ustawą nowelizacyjną z dnia 22 grudnia 2004 r., choć nastąpiła ona na podstawie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 172, poz. 1804), której art. 7 stanowi, iż postępowania egzekucyjne wszczęte przed dniem 5 lutego 2005 r. toczą się według dotychczasowych przepisów, co oznacza, zdaniem skarżącego, że na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 19 marca 2008 r. przysługiwało zaskarżenie. Nowelizacja kodeksu postępowania cywilnego jak nastąpiła na podstawie powołanej przez Sąd Okręgowy ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. nie miała wpływu

na skutki nowelizacji określone w art. 7 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. i art. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. nie ma w sprawie zastosowania.

Odnosząc się do stanowiska Sądu Okręgowego o braku wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestnik stwierdził, że wniosek taki zawarty jest w sformułowaniu: „Uzasadnienie rozpoznania kasacji” i powołując się na stanowisko Trybunału Konstytucyjnego zajęte w wyroku z dnia 1 lipca 2008 r. SK 40/07 zarzucił, iż Sąd nie może odrzucić skargi kasacyjnej z powodu takiego braku, bez wezwania skarżącego do jego usunięcia.

W oparciu o powyższe zarzuty wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rację ma skarżący, że zmiana art. 775¹ k.p.c., dopuszczającego kasację od postanowienia sądu drugiej instancji w przedmiocie między innymi przysądzenia własności, nastąpiła nie na podstawie przepisów wskazanej przez Sąd Okręgowy ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, lecz na podstawie art. 1 pkt 109 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw. Ta pomyłka Sądu Okręgowego nie miała jednak wpływu na trafność rozstrzygnięcia.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 7 lutego 2006 r. IV CZ 4/06, z dnia 3 października 2007 r. IV CZ 62/07 i z dnia 7 lutego 2008 r. V CZ 136/07 (nie publ.), zmiana wprowadzona ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. polegająca na zastąpieniu art. 775¹ k.p.c. regulacją art. 767⁴ § 2 k.p.c., zgodnie z którą na postanowienie sądu drugiej instancji wydane po rozpoznaniu zażalenia kasacja nie przysługuje, weszła w życie w dniu 5 lutego 2005 r., jednak zgodnie z art. 7 ustawy nowelizacyjnej z dnia 2 lipca 2004 r., postępowania egzekucyjne wszczęte przed dniem wejścia w życie tej ustawy, t.j. przed dniem 5 lutego 2005 r., toczyły się według przepisów dotychczasowych, co oznaczało, że jeżeli postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte przed dniem 5 lutego 2005 r., to wydane w jego toku postanowienie sądu drugiej instancji w przedmiocie między innymi przysądzenia własności podlegało zaskarżeniu, choćby wydane zostało po dniu 4 lutego 2005 r.,

na zasadach obowiązujących przed dniem 5 lutego 2005 r., a więc przy zastosowaniu art. 775¹ k.p.c. w brzmieniu obowiązującym przed tą datą.

Jednakże w dniu 6 lutego 2005 r. weszła w życie kolejna nowelizacja przepisów kodeksu postępowania cywilnego dokonana ustawą z dnia 22 grudnia 2004 r., która nadała art. 767⁴ § 2 k.p.c. brzmienie: „na postanowienie sądu drugiej instancji wydane po rozpoznaniu zażalenia skarga kasacyjna nie przysługuje”. Zgodnie z art. 3 tej ustawy, sprawy wszczęte przed dniem jej wejścia w życie toczą się według jej przepisów, z tym, że do złożenia i rozpoznania kasacji od orzeczenia wydanego przed jej wejściem w życie, a także do odmowy przyjęcia kasacji do rozpoznania, stosuje się przepisy dotychczasowe. W konsekwencji zmiany stanu prawnego dokonanej z dniem 6 lutego 2005 r., w myśl art. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r., tylko wydane przed dniem 6 lutego 2005 r. postanowienia sądu drugiej instancji w przedmiocie przybicia i przysądzenia własności oraz w przedmiocie planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji mogą być zaskarżane na zasadach przewidzianych w art. 775¹ k.p.c. w pierwotnym brzmieniu, natomiast wydane po dniu 5 lutego 2005 r. nie podlegają zaskarżeniu, choćby postępowanie egzekucyjne, w toku którego zostały wydane, zostało wszczęte przed dniem 5 lutego 2005 r. (porównaj wskazane wyżej postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2006 r., 3 października 2007 r. i 7 lutego 2008 r.).

Z uwagi na to, że zaskarżone skargą kasacyjną postanowienie Sądu drugiej instancji w przedmiocie przysądzenia własności (podobnie jak postanowienie Sądu pierwszej instancji) zapadło po dniu 5 lutego 2005 r., nie podlega ono zaskarżeniu ani skargą kasacyjną, ze względu na brzmienie art. 767⁴ § 2 k.p.c., ani kasacją na zasadach przewidzianych w art. 775¹ k.p.c. w pierwotnym brzmieniu, ze względu na rozwiązanie przyjęte w art. 3 ustawy nowelizacyjnej z dnia 22 grudnia 2004 r.

Z tych względów, mimo częściowo błędnego uzasadnienia, trafne jest stanowisko Sądu Okręgowego o niedopuszczalności skargi kasacyjnej od postanowienia tego Sądu z dnia 19 marca 2008 r. w przedmiocie przysądzenia prawa własności, a zatem prawidłowe jest również zaskarżone postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej na podstawie art. 398⁶ § 2 w zw. z art. 767⁴ § 2 i art. 13 § 2 k.p.c.

W tej sytuacji bezprzedmiotowe jest rozważanie, czy skarga kasacyjna spełnia wymagania art. 398⁴ pkt 3 k.p.c. oraz jakie są konsekwencje procesowe niespełnienia tych wymagań.

Biorąc wszystko to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie.